

Poštnina plačana v gotovini.

Av g u s t

1

1 9 3 7

Izhaja vsak mesec in jo prejemaajo naročniki Planinske matice brezplačno.

Vsebina: Odprli ste novo planinsko revijo! str. 1. — Boris Režek: Planjava 2399 m, str. 3. — Miha Petrač: Prva preizkušnja, str. 9. — † Dr. Leo Maduska: Med dnevom in nočjo, str. 12. — O cepinu in snežiščih, str. 12. — Zagozde, str. 13. — Novi prvi vzponi pri nas, str. 14. — Iz uredništva, str. 14. — Ob začetku II. letnika »Planinske matice«, str. 15.

»Planinska matica« izhaja vsak mesec brezplačno za naročnike knjižne zbirke. Urejuje uredniški odbor: Pavel Debevec, Edo Deržaj, Janez Gregorin in Boris Režek. Odgovorni urednik Pavel Debevec. Izdaja Planinska matica, tiska Učiteljska tiskarna, njen predstavnik Francè Štrukelj.

V počastitev 25 letnice Groharjeve smrti je izšlo Podbevškovo biografsko delo velikega obsega

Ivan Grohar

tragedija slovenskega umetnika

v kvartnem formatu (19'50 × 26 cm) z Jakopičevim uvodom. Knjigo krasi okoli 15 večbarvnih in okoli 30 enobarvnih reprodukcij izbranih Groharjevih del, dalje vse obstoječe Groharjeve fotografije in njegov faksimile, potem deset fotografij doslej neznanih in najvažnejših dokumentov in stvarno kazalo. Knjiga obsega okoli 400 strani in je tiskana na najboljšem umetniškem papirju. Opremil jo je arch. ing. Bojan Stupica. Cena din 300'— na obročno odplačevanje.

Knjigo smo pogrešali dolgo vrsto let. Saj se je že takoj po Groharjevi smrti poudarjalo, da bi bila dolžnost slovenske dežele, da izda monografijo o Groharju (naša dežela je po večini agrarna in vse delo Groharjevo je visoka pesem slovenskemu oratarju), da izvé vsa Slovenija, kaj smo z Groharjem izgubili in kako dragocen zaklad za ves slovenski narod je njegova umetniška zapuščina.

Zato prosimo, da se zanesljivo odzovete našemu vabilu in se naročite na ta redki knjižni dar. Prosimo tudi, da opozorite na Podbevškovo knjigo svoje prijatelje in znance.

Založba „Ivan Grohar“
Ljubljana, Učiteljska tiskarna

Planinska matica

Letnik I.

V Ljubljani, 1. avgusta 1937

Štev. 1

Odprli ste novo planinsko revijo!

Prav v času, ko človeku začenja presedati enolično vsakdanje delo, smo Vam poslali tole novo revijo, ki Vam bo odslej vsak mesec govorila o gorah. Tudi Vam se spet prikrade pred oči gorska pokrajina, kjer ste bili preteklo leto preživeli tako lepe ure. To bo pravi čas, da svojim prijateljem še malo bolj poživimo ljube spomine, smo si dejali. Zdaj bije prava ura, da se med nami in bralci naših knjig navežejo toplejši in pristrčnejši stiki. Revija velja v prvi vrsti ožji in neposrednejši zvezi med založbo in širom Slovenije raztreseno občino naših bralcev. Vsak naročnik naših knjig mora biti tudi v razdobjih med izhajanjem posameznih knjig ves čas v duhu povezan s Planinsko matico, to nam je bila prva skrb. Našo revijo bodo prejeli samo naročniki naših knjig, in to kot dopolnilo h književnemu letnemu krogu, pa brezplačno.

Kakor je bila zamisel knjižnih zbirk Planinske matice izvirna, nova in za naše razmere dovolj drzna, tako bo tudi revija Planinska matica poskušala zanesti med močno okostenele forme našega javnega planinskega izživljanja malo zdravega, svežega prepaha. Tak prepah je dandanašnji že kar kruto potreben. Brez jeze in naklepa bo grajala vse, kar bi pri naših močeh, pri možnostih, pri uvidevnosti in pri skupni dobri volji ne ustrezalo občeveljavnim načelom, namenom in smotrnosti planinske stvari. Zaznamovala in pohvalila bo vse smotno, uspešno, preudarno in pametno iniciativno. Obveščala bo javnost o vseh uspelih dejanjih in akcijah, ki jih je bila opravila katera koli stran in kdorkoli. Vztrajala bo in ne bo odnehala pri propagiranju našega slovenskega alpinizma, ki naj po pravilnem, smotrnem in neprenagljenem domačem delu nekoč doseže višino, katero so bili že dosegli drugi narodi, narodi, ki so večji, narodi, kjer je bilo posameznikom in skupinam delati lažje in prej. Pravi napredek prihaja iz spoznanja in ugotovitve naših lastnih slovenskih dejanj in činitev ter iz trezne primerjave teh naših dejanj

s tujimi. Patetično postavljanje na internacionalno višino nam je Slovincem in tudi drugim našim bratom doslej že v vseh športnih panogah zaviralo resnični, dejanski napredek, ker smo se vselej na slučajni, v množici neuspehov izgubljeni uspeh usedali kakor na zlati prestol ter tam sanjarili in laskali svoji veličastni gloriiji. V neizpodbitnem prepričanju, da se bomo mogli meriti s tujimi narodi na tujem šele takrat, ko jim bomo že dorasli na domačih tleh in potem, ko jih bomo na domačih tleh že lahko uganjali v kozji rog, — bo revija trdno vztrajala pri tej svoji liniji, dokler bo za pravi, dejanski napredek naše domače planinske stvari v resnici potrebno. V zavesti svoje dobre namere bo revija skrbno propagirala delo doma, pomagala z nasveti, z zaznamovanjem starih, pri nas še nerabljenih, in novih tehničnih pripomočkov. Zaznamovala bo sproti nove vzpone na naših tleh, z opisi vzbujala pri starejših bralcih za to delo simpatijo, pri mlajših pa navdušenje in željo po udeleževanju. V želji, da bi naša dobra planinska stvar čim bolj in čim resničnejše uspevala, bo skušala pritegniti v krog svojih sotrudnikov vse ljudi, ki imajo dobro voljo in razumno, stvari posvečeno srce, v krog svojih bralcev pa vse, ki jim je za čim lepši napredek našega slovenskega alpinizma, vse, ki se hočejo zraven prijetnega in lepega veseliti tudi podjetnega in smotrnega.

Poleg leposlovja bodo v reviji izhajali tehnični članki. Med opisi tur in vzponov se bodo razvrščale umetniške priloge, perorisbe, ilustracije, slike. Razpravam in esejem bodo drugovale aktualne glose in iveri. Revija se bo potrudila, da bo v zapisih ohranila spomine in dejanja naših starih lovcev ter vodnikov. Obveščala bo o važnih dejanjih in vzponih doma in v tujini. Kakor vidite, pester, hvaležen in smotrno načrtan program, ki ga bo naša, zazdaj še skromna — kakor vsak prvenec — revija skupni stvari vprid poskusila polagoma, pa dosledno izvesti.

Odrpli ste novo planinsko revijo! Obljubljamo Vam, da jo boste v bodoče odpirali z vedno večjim in rastočim veseljem. Iz tegale skromnega začetka se mora razviti revija, ki je ne boste več mogli pogrešati v svojem domu — kakor ne boste mogli pogrešati knjig, ljubih, tiho govorečih in nevsiljivih planinskih prijateljev. Planinska matica hoče skrbeti, da si boste zraven teh starih, že preizkušenih prijateljev, želeli novih, takih, s katerimi se še niste bili seznanili.

Želimo Vam v avgustu prav vesele dni v gorah, septembra pa se Vam bomo spet oglasili. Naša vez, ki smo jo začeli danes plesti med seboj, mora postati trdna in vedno bolj prisrčna!

Uredništvo

Glava zahodnega vršiča Planjave

Foto B. Režek

B o r i s R e ž e k :

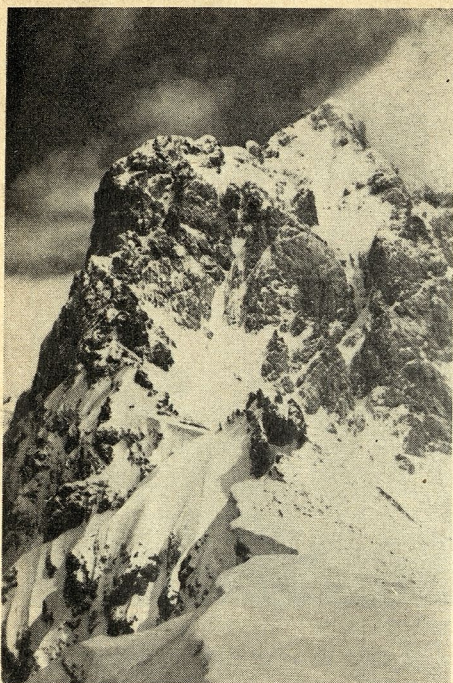
Planjava 2399 m

Severozahodni greben v snegu in ledu

Vso zimo se je vreme pridilo. Snega je bilo malo, plezarija skoro na kopnem. Redke krpice snega so bile raztresene po robih, plazovine pod stenami je prekrivalo kamenje sesutin.

S Kremžarjem sva dolgo izbirala pravi čas, — Modec, zaseden med knjigami, ni mogel nikamor. Okoli svečnice je nizka megla obetala sonce na grebenih. Večer pred praznikom sva si svetila po temi iz Bistrice proti Klinu. Malo sva upala, a že pri Mecesnu sva ugledala zvezde. Stene so kazale sneg v svojih nedrih, grebeni so se bleščali v rahli mesečini. Morje megle je valovilo po dolini in ostajalo med mračnimi hrbti obrobnih gora. Rezka zmrzal se je razvejavala z vrhov v jasno noč.

V stanu pod Sedlom sva našla le par polen, sekiro brez ročaja in pozabljen lonec, ki je dajal čaju okus po žarkem maslu. S spanjem ni bilo nič, kasnila bi; le nasloniti sva se kanila, da bi bila z zarjo ob vstopu. Zunaj je vršal veter in razpihoval žerjavico na ognjišču. Zvezde so bledele, obrisi gora so potemneli. Z dnem so se prevlekle megle h grebenom in najina pot je bila zaman.

Planjava s severozahoda

Foto B. Režek

Za veliko noč je rosilo. Pohlevni dežek se je na Sušavah prevrgel v mečavo, da smo na Planini jedva pregazili do Tinčka... Mučeniki so podaljševali svojo oblast. Šele malo pred binčkoštni se je ujasnilo in so se pokazale zasnežene gore. Celoma je ležala debela odeja po Sedlu, vse je bilo zalito kakor sredi zime. Več je bilo snega kot za svečnico! Računal sem na razmočen, pregnit srenec, ki ne bo držal stopinj, a le malo je odjenjavalo na soncu, v sencah pa se je držal sren in led. Zadovoljna sva se odločila za naskok.

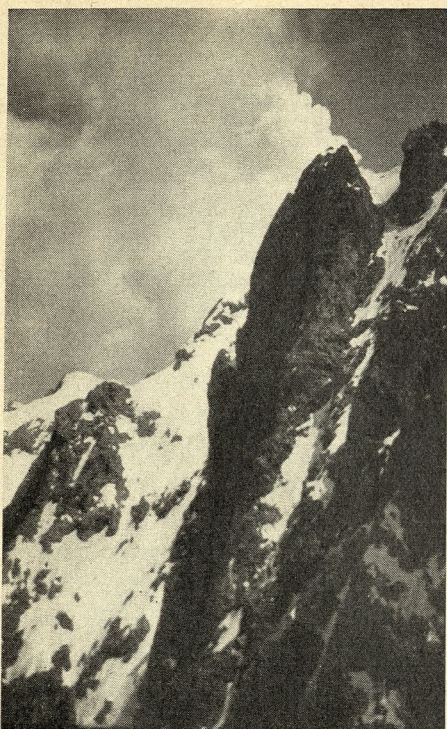
Severovzhodni greben Planjave v kopnem ni težaven. Plezanje v snegu pa je še malo preiskano, in par poskusov, ki jih beležimo, še ni moglo postaviti

pravil o tehniki. Opremila sva se kakor za pečino, le mesto plezalnikov so nama služile dereze in mesto rok cepin.

Vstopila sva 16. maja ob 5.30 po snežnem žlebu v mojo varianto smeri B 2 c¹. Skale so mejile in prekinjale zasneženo rez grebena: previsni in navpični detajli. Izsekala sva stopinje do roba, ki se je podaljšan v opast nagibal nad tisočmetrsko globino severne stene. Do prve grebenske špice (dva raztežaja), nisva zadela na skalo, ki bi jo morala preplezati. Celoma po snegu sva si utrla pot do navpične gladke plati. Pod špico je bilo nametanega snega po več metrov na debelo, značilni roglji so v njem izginili. V plezalnikih je prehod kaj lahek, a ko bi jih obula za par metrov kamina in prečnice, bi jih morala obdržati tudi v zaledenelem žlebu, ki naju je za špico iznova privedel na greben. Spričo tega sva morala plezati vse, tudi najtežje skalne detajle, kjerkoli sva zadela nanje — v derezah. V škrbini nad vstopno poklino v B 2 c sva zadela na led. Tanka skorja je pokrivala rob in prečnico za drugo špico, dereze so jo predirale in škrtale ob pečini, pod nama sneg, ki se je v nepretrganem snežišču vezal s plazom ob vznožju. Zapel je klin. Počasi sem plezal kvišku, meter za

¹ Označba se nanaša na opis v »Našem alpinizmu«, str. 241.

metrom. Vrv je nihala, drobci ledu so se usipali izpod cepina. Oblike terena so bile spremenjene. Zameti, opasti in k stenam prislone klože so dajale smeri docela novo podobo. Grapa ob Glavi je bila v njih do roba previsnega kaminčka, nad tem plati, pokrite z ledom. Naklonina snega ponekod 60°. Sren je bil trden in je držal dereze. V strmini sem plezal zasajaje oklo cepina v skrepenelo plast. Naravnost navzgor in z novega varovališča pod kaminčkom vanj, ter čez poledenele plati desno po koritu na mejno rebro grape. Vsa zahodna Planjavina stena je bila v snegu, plazovi je še niso preorali. Brinškov kamin je bil zadelan in izpod njega čez Jugovo poč, do dna v Klin je bilo eno samo snežišče. Sonce je črtalo Planjavine robove po Sedlu, kočja je že bila v svetli lisi. S pomola na rebro, severno po boku na vrh Glave se je zdelo blizu. Po treh raztežajih sem stopil na greben. Plezanje kakor v steni. Nagrbančena plast srena je kazala stope in oprijeme. Tik pod pečino sem prečil pod zaledeneli žleb in po njem na opast. Severna stena je viškovala v črti grebena. Razprostranjena snežišča, kjer so viseli napokani plazovi in do roba grap nasuta plazovina, — so se stapljala v leskečo se ploskev pod modrimi sencami stolpov in škrbin. V dnu pod nama je ležala Logarska v rahlem mraku. Ojstrica je žarela. V zatrepu Okrešlja je še rdela zarja v glavah Rink. Dan je rasel, a sonce še ni moglo med robove, še zmerom so nama cepeneli prsti v zmrzali. Z Glave sva imela pred seboj ves greben do zahodnega vršiča, kjer se skloni v ravno črto k prvemu vrhu. Rjavi stolp je bil kopen. Do njega so se v loku vlekli zameti kakor kulise, nazobčani in postavljeni na brdnico grebena. Dolgo sva rabila čeznje. Z zamahi cepina sva si utirala pot med njimi, vise na rogljih derez, z rokami na izostrenih robovih. Stolp! Obiti bi ga mogla po severnem boku, a prevrtati opast za njim, da bi se mu mogla vzpeti na teme, zato sva se raje odločila zanj. Varovan na klinu sem plezal v derezah po pečini, kjer se je ugnezdil led po dolbinicah. Petnajst metrov navpično navzgor in počez na mizasto peč, odkjer sem varoval Kremžarja za seboj. Počasi sva napredovala. Štiri ure sva že bila na grebenu, a kje je še bil vrh. Vedela sva, da bo tura trajala najmanj dvanajst ur, a ko bi vse pustila na grebenu, bi morala misliti na bivak. Prisiliti se ni dalo nič. Vsak korak je moral biti umerjen, vsaka kretnja premišljena kakor poteza na šahu. Varovala sva kolikor se je dalo; s klini ni bilo možno povsod. Do glave zabit cepin pa bi se iztrgal ob padcu že na pol raztežaja. Z Mize je bilo treba navzdol v škrbino, ki jo je prevesnila opast. Presekala sem jo in se spustil podnjo in prečil tesno ob nji pod ledeni žleb, nad katerim se greben spet vzpne v strmino. Tu je bilo skoro najtežje. Poleti je nad žlebom gladka plat, ta in žleb imata dovolj stopov, zdaj je bila desetmeterska stopnja brez opore.

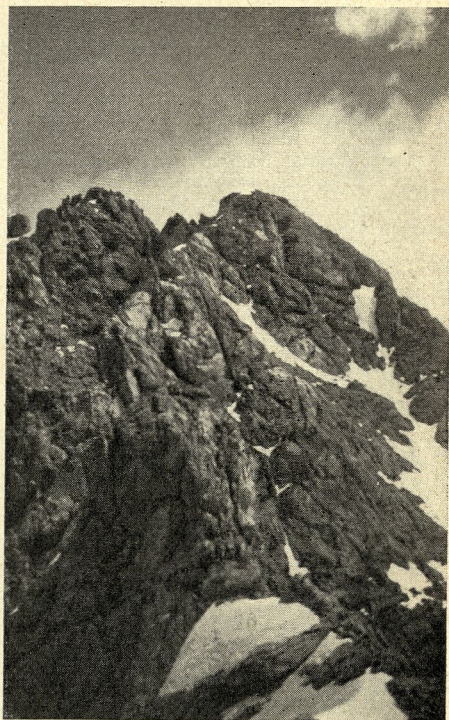
Raz severnega stolpa

Foto B. Režek

Izpostavljen nad globino severne stene je izzival ta detajl kot bi stal kakih dva tisoč metrov višje nekje na Dent Blanche. Ko bi bil tam, bi bil razvpit, tu pa bo ostal skromen in njegove slave ne bodo večala pod njim raztreščena trupla. Zletel bi skoro pod vrhom, ko se mi je s plati odkrehnila plošča ledu. Nagnilo me je iz ravnotežja, oklo cepina je zdrsnilo iz plitve zareze, z vso silo sem ga zabil in se vrgel na rob. Obstal sem na sreenu. Še par metrov navzgor na varno stojišče, sneg je jel odjenjavati. Pred nama je bila najizpostavljenjša rez grebena. Skrita v opasteh in ščitih ni dala precenjavati, kje je pečina in kje le varljiva prevešena plast. — Počez v prečnici nad zahodno steno, dvanajst metrov po kopnem in pod navpično stopnjo, kjer je zarezan tesen kamin. Zasneženo

dno kamina je podaljševalo snežišče v steni. Naklonila 60°. Bila je kloža; pod cepinom se je podrla in razlomljena zaškrobotala navzdol, posnela omehčano površino, plaz je zašumel in se pršé usul čez skočiče ob Brinškovem kaminu. Na očejenem mestu sem zabil klin; prvi mi je ušel iz rok in se po drči popeljal za plazom, ta pa je držal. Kremžar je bil ročno za menoj, zamenjala sva varovališče, prestopil sem v sneg, ki se je ugrezal pod stopinjami. Izpostavljeni položaj me je prisilil, da sem za robom zabil dva klina. Sneg je postal varljiv, nuja je bilo navzgor čez poledenele skale. Tovrstno plezanje je brez gotovosti, dereze prijemajo v neznatne dolbinice, noga je zakavljana včasih le z enim rogljem derez, cepin nerabljiv; z nohti se morajo zajedati roke v tanki, grapavi led. Prelezel sem zadihan in poten. Sonce je žgalo. Bil sem spet na robu, povešena strmina je ovajala opast, pred njo sem prečil do roglja, ki je samotno štrlel iz plasti. Ročaj cepina sem zasajal poševno pred seboj, ko sem ga izdril zadnjič, sem šele videl, zakaj se mi je zdel sneg tako mehak, ročaj je prediral na rezi postavljen snežni ščit, kajti skozi nastalo luknjo sem ugledal »obljubljeno« Logarsko dolino. V rogelj sem zabil

klin in Kremžar je prečil do mene celoma po snegu. Še par raztežajev je naju ločilo od grebenskega vršiča. Pečina je bila vsa v opasteh, silno počasi sva dolbla stopinje in sproščala zastrešene robove zimskih bremen. Plaziči so šumeli, šum je naraščal v bobnenje in bučanje, ko se je plazovina valila po žlebovih. Na vršiču sva ugotovila poldansko uro. Prostor pred kočjo na Sedlu se je izpraznil, tovariši so nama škodoželjno voščili dober tek. Stojte sva uničila proviant. Cigareti sva pokadila že s šklepetajočimi zobmi. Veter se je zaganjal v greben in naju mrazil. Mokra sva bila čez potrebo. Za obleko nasuti svišč se je tajal in nabrana voda se je razcerljavala po koži. Vrv se je napila, v senci je zamrznila, da nama je posnemala kožo z rok. Še lepše! Obrisi vršiča so bili (zmerno sojeno) v šestmetrski plasti snega, ki je prepadal v oba bokas silno strmino. Zgornja plast do 20 cm je bila ojužena in je ob vsaki stopinji zdrsovala v plaz. Počez v škrbino sva pač tvegala, cepin ni rabil več, z golimi rokami, zasajenimi do komolca, sva prečila do skal, dolgo je trpelo, da sva si jih spet ogrela. Rokavice so morale ostati suhe za povratek. Vrag vedi, kaj naju še čaka! Rjavi žleb mi je bil stalno v mislih. Zadelan je bil do vrha. Čez roglje pred njim sva morala iti kolikor se je pač dalo. Jaz sem se razkrehaval po opasteh in stopih, Kremžarja pa je zdelavalo, ko je krajši. Tehnično ni bilo težavno, nevarno pa do skrajnosti. Prihuljeno sva se plazila, čakaje, da se pa zdaj odlomi opast in odpotujeva v grapo za Rdečim kupom. Varovati ni bilo kje. Pod žlebom sem spet mogel zabiti klin, pa le slabo je sedel v plitvi špranji. Sren v žlebu se še ni ojužil, a trdo delo se je obetalo v 70° strmini. Prvih par metrov je šlo. Moral sem v prečnici na malo rebro, izven zone rdečega previsa, ki mi je s svojimi napokanimi skladi grozil nad glavo, pa tudi zato, da sem zabil vmesni klin. Nič več se ni dalo plezati kakor prej, vsako stopinjo sem moral izbiti do skal in skozi sneg tipati za oprijemi. Zabijal sem,

Severozahodni greben
z Glave (poletji)

Foto B. Režek

kjerkoli sem le našel špranjo, varovan sem bil, a vrv je tekla in težje. Na običajen izstop ob previsu po kaminčku ni bilo misliti, čez rob je bila poveznjena opast, okrašena z ledenimi svečami. Čez previs je šlo, prav za prav ob njem, neopisen položaj je bil med ledom in skalami. Nad njim sva se oddahnila od napora. Vrh je bil pred nama. Zahodni breg grape za Rdečim kupom je nosil zamete, stolpi snega so dajali videz razkosanega grebena. Ploskve ledu so se raztezale po vesini, nikjer pečine. Vrh je bil globoko v snegu. Z njega bi čez Vilice na koto 2399 rabila najmanj še dve uri, tak je bil svet. Srenec je bil odjenjan, vesine so plazile, vsa strmina Sukalnika je bila v drčah in plazovini. Poleti je tura na prvem vrhu že v kraju, zdaj naju je, kakor je vse kazalo, čakalo še dolgo otepavanje s plazovi. Prvi raztežaj sva prečila naravnost navzdol. Štirideset metrov razdalje ni pomenilo nič, nikjer varovališča, morala sva biti previdna do skrajnosti. Plaz se je popeljal po najjinih stopinjah, naenkrat sva bila do kolen v njem, cepin — kakor bi ga zasajal v vodo, — držal ni nič. Z muko sva se prerila do čeri, ki je mejila žlebova z drčama plazov. Utaborila sva se na skalah, na soncu; odjuga je gnala megle. Kadar je sijalo sonce, sva se parila, v pomrčini naju je stresalo. Čakati je bilo treba, po drčah se je vsevdilj uletavalo. Južna pobočja Planjave so bila neprehojena, nobenih stopinj, le čisto v dnu nad Repovim kotom je kazala sled, kje si je divji lovec preskrbel ruševčeve krivce. Turisti so to pot izostali, prav — sicer bi bile žrtve neizogibne, razmere so bile za Binkošti nenavadne.² Dobra premražena sva se podala v negotovost. Na robu Sukalnika sva videla, da imava za seboj jedva polovico. Plati nad grapo so bile, kakor da jih je šele pobelil sneg. Sonce se je nižalo nad Kalce in se zamotavalo v štenaste oblake. Še je žuborela voda po skalah in plaziči so šumeli. Rob Sukalnika je bil strm, nižje je polegala strmina, napredovala sva pa le korak za korakom. Ure so tekle. V grapi pod Rdečim kupom sva morala prečiti globoka korita plazov, prav do Bab sva se ubadala na vrvi. No, tam je bila tura končana. Mokra do pasu sva stopila v kočo. »Pa sva jo le!« je dejal Kremžar, ko je izlival vodo iz čevljev.³

² Za binkošti 1933 sem s Francetom Ogrinom opravil isto turo v plezalnikih in z vrha sva hodila skoro po kopnem.

³ Tura je poskus zimskega, odnosno je v zimskih razmerah izvedeno plezanje. Tehnično bi se dala oceniti s IV. težavnostno stopnjo, na vsak način pa vzdrži primeru s katero koli običajno turo v Zahodnih Alpah.

Foto J. Kovačič

S k u t a

Prva preizkušnja

Po Sedlu se je pasla čreda. Zvonec vodnice je pozvanjal v enakomernih presledkih, ko je žival mulila resasto travo po drničih med skalami.

»Ovce so na Sukalniku«, si je dejal pastir Martin. »V varnem kraju in vreme kaže!« Zadovoljno je prikimal, ko je pogledal v Planjavine robe, kjer je sever cefral in sušil štenaste megle. Stopil je v stan po mehur in si natlačil čedro. Razgrebel je žerjavico na ognjišču, segel s prsti po žareči ogorek, si prižgal in potegnil, da sta se mu napravljali jamici na izsušenih licih.

»Le kje hodi Jožek?« ga je skrbelo. Kamenje se je usulo v Hudem žlebu. Visoko v steni so po tesni polici bežali gamsi. V hipu jih je preštel. Sedem jih je bilo. »Starega ne bo zraven«, je sodil. Poznal je vsako žival.

Na poldne je šlo, živino je bilo treba opraviti. Jožka še ni bilo od nikoder. Iz doline je pozvanjalo. V brezvetrni tišini se je sonce uprlo v stene, da so se belo bleščale. Vročina je bila, da je zrak migotal nad rušjem in skalami. Krave so se zgrnile krog stana, povešale glave in prežvekovale v tesni senci. Martin je parkrat zaklical. Brez odziva se mu je od plečatih gora vrnil pridušeni odmev. Zlovoljen si je predajal klobuk in se odpravil mlest.

Jožek ga je slišal, pa ni mogel zavriskati kot ponavadi. Visoko je bil, nad silno globeljo odsekane stene. Daleč v dnu je videl kočo, pasočo se čredo; še ovce je razločil. Kako rad bi se vrnil, a zdaj se več ni dalo. Pot mu je zalival oči, pa si ni mogel otreti obraza. Visel je na krhkem robu, nobenega prijema ni našel, vse se mu je usipalo pod prsti in bosa noga mu je drsela s skale.

»Jezus!« Malo je manjkalo, da ga ni spodneslo. Otrpla roka mu je popustila. Zviška se je odgnal kakor maček. Na vse štiri je padel na polico. Cokle so mu zdrsnile z rame in odropotale po zagruščenem žlebu v neznano globino. Seženj široka škrbina ga je ločila od krhkega robu. Za noht je šlo. Kar streslo ga je, ko je pogledal podse, kjer so visele strehaste plošče še vse pokrite s snegom. Ko pa se je ozrl, ga je stisnilo v grlu, da bi zajokal. Stal je na polici, vrinjeni v skale, brez izhoda. Onemoglo se je sesedel na grušč.

Zdavnaj je že Martin pomolzel, prelil mleko iz golide v latvice in si skuhal, ko je Jožek zastonj poskušal, da bi se rešil iz pasti. Sonce je žgalo nanj, usta so se mu sprijemala od žeje. Nič ni mogel misliti, kakor zalezla ovca je bil, ki si ne ve pomagati. Natanko je

videl v svoji grozi, kako ga dobe mrtvega. »Kaj bodo rekli oča, mati...« Bridko je zajokal z licem na kolenih in solze so mu lile po okrvavljenih nogah.

Martinu se že dolgo ni zdelo nekaj prav.

»Fant je kje v pečeh!« Pograbil je svojo dolgo palico in se odpravil na Sedlo. »Da bi se ne ubil, negode«, je mrmral v brado. Dan se je že precej nagnil, ko je hodil po zadnji strmini do koč. Pozorno je gledal po rebrih in klical.

»Jooožaaa...« Kar poskočil je Jožek in solze so ga iznova zalile, to pot od veselja.

»Martin, Martin!«

Pastir je zarobantil sam pri sebi. »Nisem dejal?« Koj ga je ugle dal. »Le čakaj, poniglavec!« Odšel je v koč in povprašal turiste, če bi kdo mogel dobiti fanta iz pečin. Debeli gospodje so zmajevali z glavami, gospe pa so zamižavale in ehale in ohale, ko so jim pokazali fanta na grebenu. Dva študenta pa sta brez velikih besed vzela dolgo vrv in odšla po plazu do stene. Martin se je prekrižal.

»Da bi ga le srečno dobila!« je vzdihnil. Študenta sta naglo plezala, a uro, debelo uro je trpelo, da sta se Jožku približala.

»Preklicani fant!« je dejal prvi, »da je le mogel tjale prilesti«. Previdno sta plezala nad silno globino.

»Korajžen pa je, stransjska grča. Nikar ne proži kamenja!«, je zdajci zavpil. Jožek se je sklonil čez rob, da bi ju videl, pa je zdrknil kamen in siknil po zraku. Kar zažvižgalo je. Naenkrat sta bila nad njim, vrv je padla po skalah. Tako jo je zgrabil kot potapljajoči rešilno gred.

»Naveži se!« sta mu ukazovala. »Takole! Še vozal naredi.« Uprla sta se in potegnili. Jožek je zamižal, ko ga je zabingljalo od skal v praznino. A zdaj, ko je bil v varnih rokah, ga je ročno minil strah in obup. Smeje sta ga vzela medse. »Si žejen?«

»Aaa...« Nič drugega ni mogel reči. Ni odstavil čutare, dokler ni kloknil zadnji požirek po izsušenem grlu. Kar oddahnil se je moral.

Martin jih je od zdolaj videl. Nič ni dejal, hotel je pljuniti, pa mu ni dalo. Šele ko je Marička postavila predenj žganega in je pokuril čedro do kraja, so mu spet šle besede.

Nizdol je šlo hitreje. Spuščala sta ga pred seboj in naenkrat so bili spodaj. Skoro pomračilo se je že. Sonce je zašlo in škrlatilo za snežene vrhove. Martin je počakal ob vznožju skal. Zviška mu je zabingljala fante na vrvi. Še ni stal na tleh, ko ga je pograbil Martin za uho in ga pošteno premikastil. Vražje je skelelo, a Jožek ni črhnul.

Onadva sta Martina mirila.

»Kaj boste! V krvi mu tiči, ko je pa vaše sorte.«

Jožek je bos capljal po snegu za njimi. Očesci sta se mu svetili kot dve leščerbi. Štrleča ušesa so mu kar gorela. Dobro mu je navil uro Martin!

V kočo so šli. Pastir je urno zvrnil še enega, — na veselje, — kot je dejal, potlej se je pa obrnil k Marički.

»Fanta tebi pustim, da mu zajtra cokle prinesem.« In že mu je roka spet segala po Jožku, ki se je skrival za študentoma, katerima je zdaj Martin segel v roke.

»Mleka vama bom dal, kadar se oglasita; vselej vama bom hvalo vedel.« Še je požugal Jožku in se obrnil v dolino.

Luč je zagorela pod stropom. Posadili so fantiča medse. Moško je odkimaval, ko so ga vpraševali, če ga je bilo kaj strah.

»Malo že...« je obstal, ko mu niso hoteli verjeti.

»Po kaj je lezel v Planjavo?« so ugibali debeli gospodje. »To bi morali prepovedati«, je menil eden, ki so ga ogovarjali z ravnateljem.

»Zdaj si še premlad, ko odrasteš pa«, — sta mu dejala študenta. Ko sta legla, je dejal eden drugemu:

»Malo takih! Dvanajst let je star, ni dosti manjkalo in prelezel bi tam, kjer še nihče ni tvegall!«

»Stranjani so vsi vražji. Kakšne je Martin uganjal!«

Jožek je usnul koj, ko se je položil. Sanjalo se mu je, da visi na vrvi nad silno globino, vrv se trga... Kar planil je včasih iz spanja, da ga je morala Marička vso noč odevati.

Zjutraj se je napravljalo k dežju. Martin je klal skodlje za lopo in ni rekel ne bele ne črne. Dolgo se je pastirček pripravljal do besed.

»Nič ne recite očetu, Martin« je zaprosil. Martin je bil že zdavnaj voljan.

»Če obljubiš!« Jožek je obljudil in je ves hvaležen tako stregel in opravljal, da je dejal Martin Mihi, Jožkovemu očetu, ko je prišel od ovac s Solivnika, da odleže za pastirja. Take besede so velika čast za fantiča dvanajstih let.

Prav tačas sta prišla študenta s Sedla. Jožek jima je toliko migal z očmi in rokami, da sta koj uganila in nič črhnila. Dve latvici kislega sta pospravila. Še tretjo jima je ponujal Martin, pa se je nista upala zmagati.

*

Nekatero leto je že tega. Jožek postaja Joža. Dvakrat je že prelezel Ostri rob, pa ne sam in ne v coklah. Na vrvi je bil z enim obeh študentov; drugega ni več. Isto leto, ga je pozimi vzela plaz pod Rdečim kupom. Tak glas gre zdaj po dolini:

»Peklajev Joža je gad. Tak kot nekda Martin — in še hujši« radi dostavljajo.

Med dnevom in nočjo

*Zadnji žar zvezdá
v sinjem prostoru gori,
resničnost zdaj pri snu
z licem ob licu sloní.*

*Meseca hladni vonj
še na grebenu leži —
skozi sivino shem
duša išče poti.*

*Dveh svetov dihľaj
skozi dušo mi gre,
rana molitev njena
ko skala sómračna je.*

*Daljnje dejanje zdaj
v skrinji srcá še spi,
toda žar hrepenenja
ob mrzlem kamnu gori.*

*Mrke sence v doléh,
igra meglenih vil —
poti trudno srce:
reci — kje je tvoj cilj?*

Prevedel Janez Gregorin.

○ cepinu in o snežiščih

Po zimi, ki se je vzdržema umikala vse više in više v gore, je za turista v maju in juniju nekaka mrtva doba, ki jo porablja bodisi za izlete po gričevju ali sredogorju, bodisi za trening v plezalnih šolah, če ne smučari v višinah nad 2000 m, kjer ostaja sneg tja v julij in še dlje.

V juniju se šele pričinja turistika v naših Alpah, pa v prav zmernem obsegu, dasi moramo ture v juniju šteti med najlepša planinska doživetja. Pri nas se razvije turistika šele pozneje, ko nudijo platinine gola rebra z obiljem grušča in omejene razglede. Temu je večinoma vzrok naziranje, da so gore v snegu težko dostopne in nevarne. Res, moramo tudi v juliju še računati s snegom, a komaj s kakšno izredno, v drugih mesecih nepojavljajočo se nevarnostjo. Zdavnaj so se že uleteli plazovi in sneg, ki tu pa tam še pokriva skale, je komaj neznaten ostanek enotne zimske plasti. Že v maju sneg nima obstanka. Bregovi naglo ogolé, posebno tam, kjer je svet nerazčlenjen in strm; tako, da ostanejo le posamezne lise, ki jih imenujemo snežišča. Ta snežišča ostajajo še dolgo v poletje, nekatera vobče ne skop-

ne in pričakajo še naslednje zime. Snežišča niso zapadla plast snega, temveč nastajajo iz ostankov plazov pod grapami in pobočji, ponekod tudi na odveternih krajih, ali tam, kjer znašajo viharji sneg in ga kupičijo metre na debelo. Taka plast kompaktnega snega le polagoma kopni, da so tudi v avgustu ponekod steze še pod snegom, ne toliko v južnih, kot v severnih osojnih legah, kjer sonce ne more do moči. Večina takih snežišč ni nevarna. Marsikdo, posebno pa oni, ki je kdaj zdrsnil na snegu se snežišč instinktivno boji in postane malodušen, kakor mora čezenj. Seveda, kdor lahkomiselno zastavlja korake, ima le srečo, če ne zdrsne. Ni pa treba nobenega posebnega znanja in tehnike. Neobhodno pa je, da ima turist s seboj cepin ali vsaj palico. Predvsem cepin. Palica je na snegu nebogljenoročje. Ne mislim onih dolgih gorskih palic, temveč tiste sprehajalne palice, ki jih turisti XX. stoletja jemljejo na zasnežena pota. Tudi gorska palica bo težko ustrezala. Pri vožnji po snegu hodi prav, na poti je pa odveč. Kaj pa pomeni ure in ure nositi skoro pol kubičnega metra lesa z brega in vkreber, si vsak lahko misli. Gorska palica je anahronizem. Torej cepin. Kdor se ustavlja tudi ob podrobno-

stih, bo opazil, kako različna orodja nosijo turisti v planine. Do vratu segajoči krampi niso nič redkega, čeprav je že zdavnaj ugotovljeno, da naj ne bo cepin nič daljši, kakor običajna sprehajalna palica.

Ko stopiš na snežišče, krepko podrsni z robom čevlja v plast, da napraviš stopinjo za cel podplat; zasadi cepin navpično v sneg na strani proti bregu, prestopi in z drugo nogo utri naslednjo stopinjo. Ob takem ravnanju je nemogoče, da bi zdrsnil. Toda zapomni ti je, da je treba v stopinjah stati pokoncu, ne se boječe naslanjati na sneg in ne se ozirati. Tako vkreber. Kadar je preiti večja, dolga snežišča je najbolje stopati v ridah, tu pa spet paziti na obratih, da ne spésne noga, ali, da se premajhna stopinja ne udre. Kratka prav strma snežišča preidemo, tako, da delamo stopinje z sunkovitim zasajanjem čevlja, po njih hodimo kakor po lestvi. Kaj pa nizdol? So ljudje, ki se prav vesele vsake vožnje po snegu, in taki, ki se svojih večinoma neprostopoljnih voženj spominjajo z grozo. Oboji imajo prav. Kdor ni vaju, naj ne poskuša. Za vožnjo po snegu je treba znanja in prisebnosti. Danes, ko na plezalne ture ne jemljemo cepinov, so plezalci pokazali, da gre tudi brez. Dvoje primerov: Jalovčev ozebnik in Turski žleb. Seveda se pa tega ne more posploševati.

Turist, ki na potu nizdol zadene na snežišče, mora najprej pregledati, če se konča v dostopnem terenu. Dalje mora paziti, da v smeri nameravane vožnje ni skal in kopnih mest. Vedeti je treba, da vse skale na snegu niso žive, temveč je prav možno, da le rahlo stoje na plasti in ob najmanjšem sunku zdrse v nevarnost vseh, ki so v njihovi smeri. Živih skal se da ogibati. Toda! Vročje višinsko sonce se upira vanje in jih segreva, da tale obdajajoči sneg in ob njih nastajajo razpoke, globoke včasih do tal. Po snežišču se spuščamo oprti na cepin, naslonjeni nazaj, zaviraje tek s konic. Smer določamo, kakor obračamo čevlje, če hočemo ustaviti, se na moč upremo s petami. Če te med vožnjo vrže iz ravnotežja, ne spuščaj cepina iz rok, z naglim okretom ga zabij z vso silo v sneg. Ne zamahovati z oklom ali lopatico. Če ti ne uspe, poprimi cepin za glavo in potisni oklo v sneg in uspelo ti bo ustaviti. Nevarno je le, če zdrснеš z glavo naprej. Izvežban turist se bo skušal po-

gnati kvišku ali se vsaj zasukati. Zdrsenja so pa itak le redka. Kdor ni vaju smučati po podplatih, pa mora prečiti snežišče, bo hodil obratno kot navzgor — po napravljenih stopinjah. Snežišča, ki križajo zaznamovane poti so itak večinoma že uhojena, mnogokrat jih je pa možno obiti, tako, da se ni treba izpostavljati nobeni nevarnosti. A izven zaznamovanih poti

Turistika naj ne bo za nikogar tvegane. Poskusiti je treba, videti gore z dolca novih strani.

Ob Kresu ožive planine. V samotnih stanovih se naselijo planšarji in kdor se ne more odločiti za višave, bo našel zadoščenj v idili na zelenih pašnikih pod skalnimi vrhovi. Tam ni treba nikomur ničesar tvegati. Dovolj je takih tur. Vsem pa, ki jih žene neutešna slá na vrhove, v prepadne stene, pa velja opomin. Žrtve, ki padajo leto za letom, povedo več kot besede. Opremite se, kot je treba za turo, ki jo podvzimate, in vračali se boste zdravi. Presojajte svoje moči! Nikogar naj ne zavajajo uspehi drugih do tveganj v podvzetjih, ki jim ni kos.

Zagozde

Alkoholna prepoved velja v vseh kočah Švicarskega alpskega društva.

Podrti spominski križ na Brani so sklenili obnoviti kamniški planinci.

Za večji prospeh turisticke in alpinizma grade planinska društva hotele po višavah. Lastne električne centrale in topla voda, pomenijo enega njihovih največjih uspehov.

V ukročenje plezalcev nameravajo neki krogi izposlovati zabrano plezanja po stenah in grebenih, kot je to izvedla švicarska vlada za severno steno Eigerja. Na pobudo pravih alpinistov bo izenačena linija slovenskega planinstva na stremljenja okoli l. 1895.

V smeri po severovzhodnem razu Kalške gore ponavljalci ne morejo najti neke prečnice, ker se ji ogibajo. Previsni zatrep se zdi nepreplezljiv, zato originalna smer do danes v celoti še ni ponovljena.

Orličje, slap Bele, v dolini pod Vežico, ki so jo maperji skrotovičili iz pravega

imena »Vršičje«; — po krivici nosi ime po orlih. Naj bi si zapisovalci tega imena ogledali slap in povedali, čemu so podobne izžlebljene škrabe v steni.

Novo višinsko pot nameravajo nadelati iz Škrbine po severovzhodnem grebenu Ojstrice. Tamošnje pečevje jo bo vsekakor preneslo, početniki tega dejanja pa bodo spet mogli govoriti o svojih zaslugah za alpinizem.

Na Poljanskem robu, med Malo in Veliko planino je zakoličen svet za nov planinski dom na kraju s krasnim razgledom. Izpostavljena viharjem, bo zgradba na vednem prepihu — pomnik neuklonljivega vztrajanja po začrtani poti.

† **Dr. Leo Maduschka, Junger Mensch im Gebirg, Stran 64.:** »...naletite namreč na oskrbnike, ki kaj neradi vidijo, da jim hišne stene okrasite s klini ter jim lezete na zastavne drogove, dalje na ljudi, ki zbeže kakor hitro zaslišijo hrapavo moško petje ali gramofon, in končno tudi na take, ki hočejo že ob devetih zvečer spat, prav ko prihaja prvi liter tirolca na mizo. Ti napihnejo šobo in se odstranijo z: »Rowdies«, Rowdies pa si mislijo: »Jere grintave« in jo uživajo naprej!« V življenju pač vse zavisi od perspektiv...«

Ex occidente et non ex oriente lux — z zahoda in ne z vzhoda (prihaja) luč: Po trideset let starih stopinjah gg. Mlakarja in Cilenška smo lansko leto zavili Slovenci v Centralne Alpe. Seveda smo moderne- mu času primerno razglasili to svoje podjetje z bolj blagodnečim nazivom kot sta ga bila naša zaslužna prednika, ki sta šla tja v čisti želji, da bi si ogledala prirodne lepote tujih krajev — brez preuranjenih smejlih načrtov in visoko letečih namer za bodočnost. Mi moderni Slovenci pa smo to svoje »zasledovanje« nazvali rajši kar »ekspedicija« (!). Tudi letos smo namenjeni ponovno proti sončnemu zatonu. Naveličali smo se strašno hitro, da bi zabadali nosove s »pota na jug«, v Bolgarijo, Durmitor, Prenj, Grčijo — po načelu: povsod majčkeno, pa bo zvrhano prav, hkratu res sistematično in za dejanski ter moderno nagel napredek od sile koristno. Po našem lanskoletnem vzgledu so se okorajžili letos tudi Zagrebčani tako močno, da bodo kar sami na svojo pest priredili tako »ekspedicijo« v kraljestvo ledu in večnega snega. Mi, zapadni mejaši smo

torej to pot prižgali svojim vzhodnim bratom žarko bleščečo baklo zgodnje modrosti, s katero bodo šli razkazovat strmečemu svetu in velikim narodom, da smo »čeprav majhni, vendarle že zdaj po alpinskem znanju z ramo ob rami z njimi«. Doma pa nam najlepše alpske probleme snemajo tujci, ki se povrh še nesramno čeljustijo na naš rovaš (primer: Aschenbrennerjev opis vzpona po severni steni Travnika v Bergsteigerju!). — Res koristno razsredanje!

Novi prvi vzponi pri nas

13. junija so preplezali severovzhodni raz Stenarja **Korenini Drago**, **Brojan Janez**, **Dimnik Maks** in **Globočnik Franc**. Plezali so 5 ur; smer je težavna.

27. junija so **Joža Čop**, **dr. Miha Potočnik** in **Korenini Drago** preplezali severovzhodno steno Kukove špice iz Belega potoka. Smer je zelo težavna in so rabili zanjo 8 ur.

Uroš Zupančič in **Leo Baebler** sta preplezala v juniju severozapadno steno Kukove špice. Stena je visoka 200 m, težavna, in sta rabila zanjo 1 uro.

Uroš Zupančič je v juniju sam izvedel prvi vzpon po vzhodni grapi **Prisanka**. Višina grape znaša 300 m (od Skednjev), čas plezanja 4 ure. Težavno; grapa je poleti neprehodna radi gladkih pragov.

*

Uredništvo naproša plezalce, da ga o svojih novih prvih vzponih v letošnjem letu sproti obveščajo.

Iz uredništva

V zadnji številki »Planinskega vestnika« je bila priobčena kritika knjige dr. Klementa Juga: »Zbrani planinski spisi«, ki ponekod upravičeno, ponekod zopet neupravičeno kritizira redakcijo knjige. Pojasnilo urednika te knjige, dr. Bartola, bomo priobčili v prihodnji številki. V tej pa moramo zaradi večnega spotikanja nad »soncem« ali »solncem« ugotoviti samo tole: Leta 1935. je izdalo Znanstveno društvo v Ljubljani »Slovenski pravopis«, ki sta ga priredila slov. znanstvenika prof. dr. A. Breznik in prof. dr. F. Ramovš in ki ga je odobrila pravopisna komisija Znanstvenega društva v Ljubljani. K temu pravopisu je

izdal ban dravske banovine dr. Natlačen z dne 28. januarja 1937 odredbo, ki pravi med drugim:

»Da bi bil pravopis enoten tudi v šolah, odrejam na temelju § 29. in točke 4. § 29. zakona o banski upravi:

Po vseh šolah v dravski banovini naj se s šolskim letom 1937./38. uvede Breznik-Ramovšev pravopis.

Točka 3. te odredbe pa pravi: »Ker v posameznostih ne more voditi do enotnosti nikakršno znanstveno (zgodovinsko, etimološko ali fonetično) raziskovanje, mar-

več samo dogovorna praktična odločitev, ki je zadeva volje in discipline.«

Pri nas nam bo sijalo torej sonce!

*

Na končno pripombo v tej kritiki, ki govori o vprašanju, če je naša založba v kaki zvezi s Slov. planinskim društvom, obveščamo svoje cenjene naročnike, da niti založba niti uredništvo »Planinske matice« nima in tudi ne namerava imeti nobenih, ne vem kakšnih stikov s Slovenskim planinskim društvom ali s katero koli drugo planinsko organizacijo.

Ob začetku II. letnika »Planinske matice«

Izšla je četrta knjiga založbe »Planinske matice« in s tem zaključila svoj prvi letnik. Izpolnili smo vse, kar smo obljubili — morda smo se s katero knjigo nekoliko zakasnilo — z opremo in izbiro knjig pa so naši naročniki bili vedno zadovoljni. Priznamo: veliko je danes slovenskih knjižnih založb, ki izdajajo knjige po obročnem sistemu — planinske založbe pa, ki bi izdajala vsa važnejša tuja in po možnosti zlasti slovenska dela — pa le nismo imeli. Lepo število naših naročnikov, ki so s svojim zupanjem počastili in utrdili naše prizadevanje, je najlepši dokaz, da se nismo motili, in da je redno izdajanje planinske literature pri nas Slovencih res potrebno.

Za to priznanje naših cenjenih naročnikov, ki je že in bo tudi v bodoče v kakovosti knjig rodilo najboljše uspehe, se kar najtopleje zahvaljujemo.

Da pa bo vez med naročnikom in založbo, ki prav za prav oživi samo z vsako knjigo, še tesnejša, smo začeli s 1. avgustom 1937, torej ob začetku II. letnika izdajati tudi mesečno revijo »Planinsko matico«, katero bodo prejeli naši naročniki brezplačno.

4 knjige za II. letnik (1937/38)

1. knjiga, Dr. Julij Kugy: Iz mojega življenja v gorah

(Julijske Alpe) Prevedla M. M. Debelakova

Knjiga, ki jo je napisal slavni planinski pisatelj pod znanim naslovom »Aus dem Leben eines Bergsteigers« je prav gotovo ena najlepših, kar jih sploh premore planinsko slovstvo. Že l. 1927. je napisal kritik A. G. tele besede: »L. 1925. se je izpod dr. Kugyvega peresa pojavila v alpskem slovstvu knjiga, ki ji ni najti primere. Odtlej je šlo njegovo ime od ust do ust. Danes skoro ni več na Slovenskem planinca, ki bi ne bil navdušen častilec in prijatelj dr. Kugya...«

Knjiga bo poleg portreta pisateljevega bogato okrašena z najlepšimi fotografijami naših prelepih Julijskih Alp. Tako bomo dobili s to knjigo prav gotovo veliko dragocenost.

2. knjiga, Boris Režek: Svet med Grintovci

Eno izmed prvih domačih del o lepih Grintovcih. Boris Režek, znani plezalec nam s krepkimi potezami poznavalca riše dogajanja med gorskimi grebeni. Svojsko življenje vzrašča na umiku pred utesnjenostjo današnjih dni. — Ljudje se menjavajo, rodovi odmirajo, nespremenljiva pa so obličja gorá! Dasi nakazuje zametke človeških borb in trenj, ne sega vanje, temveč le zdaleč kaže na stremljenja ljudi, ki so jim gore torišče. Plezalci, smučarji in samotni odljudneži označujejo dejanje, ki je razdrobljeno v pisan mozaik resnične, nepopačene slike. Odgrinja nam pogled v čas in razkriva ozadja velikih tveganj v borbi z goro in ne najzadnje — ustvarja nam vez med »izrinjenci iz življenja« in ljudmi na tlaku ter približuje te svojske like z njihovim človeškim čustvovanjem našemu čustvu in razumevanju.

Delo ni roman, niti dosledna monografija Grintovcev — pač pa novost po zasnovi in po tvarini.

3. knjiga, Waldemar Schmidtmann: Stari gams

Prevedel Pavel Debevec

Pisatelj sam označuje svoje delo kot »povesti o gamsih«, vendar pa se zlijejo vsa s čudovitim poznavanjem visokogorske divjačine pisana poglavja v enoten, zaključen roman, v nekak veličasten življenjepis mogočnega gamsa, ki hodi od svoje prve mladosti pa do svojega nenavadnega konca povsem svoja pota. Delo odlikuje čudovito doživljeno slikanje gorskega sveta, ki ga zajema pisatelj iz svojega zaklada petdesetletnega udeleženja v gorah. Biseri, ki jim v tem slovstvu težko najdemo enakih!

4. knjiga, Dr. Janez Mencinger: Moja hoja na Triglav

Zopet naše izvirno delo, ki bo poleg ljubiteljev lepe literature razveselilo tudi naše planince. Mencinger je bil eden izmed ustanoviteljev slovenske novelistike. Poleg znanega Abadona, je »Moja hoja na Triglav« njegovo najzrelejšo delo. Umetniško delo prav posebne vrste, ki je obenem povest, potopis in kulturno-zgodovinski esej. Neprekosljivo lepa pa so zlasti poglavja, kjer pisatelj govori o svoji mladosti in svojih domačih krajih pod Triglavom.

*

I z u p r a v e

Vsem našim cenjenim naročnikom, ki so redno plačevali naročnino za I. letnik, se za točnost kar najtopleje zahvaljujemo, tiste, ki pa so še v zaostanku, pa vljudno prosimo, da nam zaostanek nakažejo, da ne bomo imeli s prepisovanjem v II. letnik truda in sitnosti. Tudi njim bomo hvaležni!

Kakor smo začeli v II. letniku izdajati revijo, tako bomo tudi skušali knjige opremiti še lepše ter jih izdajati v še večjem obsegu.

Zato priporočajte Planinsko matico vsem znancem in prijateljem, saj s tem koristite sami sebi!

Ali ste naročeni na
„Kroniko slovenskih mest“?

Ali jo poznate?

*Ljubljanska mestna občina izdaja že četrto leto odlično urejeno
in krasno opremljeno, četrletno izhajajočo revijo*

„Kroniko slovenskih mest“

Naša mesta hranijo iz svoje preteklosti neprecenljive zgodovinsko - umetniške vrednote, njih zgodovina je sama po sebi zanimiva, posebej pa še v zvezi z zgodovino slovenskega naroda. Veliki dogodki, ki so zapustili trajne sledove po naših mestih, so pač vredni, da se znanstveno izsledujejo in spravijo v zgodovinsko zvezo. — To nalogo je prevzela »Kronika slovenskih mest« in jo dosledno izpolnjuje že četrto leto. Revija je sijajno ilustrirana in je v tem pogledu dobila nešteto priznanj celo iz inozemstva.

*

LETNA NAROČNINA (4 številke, letnik 320 — 400 strani)

din 80.-

*NAROČA SE: UPRAVA „KRONIKE SLOVENSКИH MEST“
LJUBLJANA — UČITELJSKA TISKARNA*

KRONIKA JE NAJCENEJŠA SLOVENSKA REVIJA!

Učiteljska tiskarna

registrirana
zadruga z.o.z.

Ljubljana
Frančiškanska 6

Tiska šolske, mladinske, leposlovne
in znanstvene knjige v enobarvnem
in večbarvnem tisku. Brošure in knjige
v malih in največjih nakladah. —
Časopise, proračune, vabila, jedilne
liste, plakate. Okusna oprema ilustriranih
katalogov, cenikov in reklamnih
listov. — Šolski zvezki za osnovne,
meščanske in srednje šole. Risanke,
dnevniki, beležnice in lepopisnice

Naročila sprejema tudi
podružnica knjigarn v Mariboru
palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo-amoniak papir
»JASNIT« za kopiranje načrtov,
ki je 100 % domač izdelek te vrste v državi
L a s t n a k o p i r n i c a